

FRAGMENTA VITÆ DUPLICIS S. WILLIBORDI

A THIOFRIDO ABBATE EFTERNACENSI SCRIPTÆ

(MARILL. Acta sanctorum ord. S. Benedicti, Sæculum III, part. I, pag. 629.)

I.

De primordiis monasterii S. Willibrordi.

Dux excellentissimæ generositatis Pippinus cum Blirude, conthorali sua, æque generosis orta natalibus, tertio Idus Maii, anno duodecimo Childeberti gloriissimi regis, dedit beato Willibordo Esterenensis fisci medietatem integrum, a Theodardo egregii ducis Theothari filio sibi traditam. Irmina vero, Dagoberti regis (*nimirum secundi, ut putant*) filia, hereditario jure possessam cum omnibus appendiciis et adjacentiis suis cum villa montis sitam in pago Tulbiacensi (*de Zulpich dicet. Coloniensis*) in Kalendis Decembris addidit partem alteram. Idem municeps princeps sub chirographi conscriptione anno IV regis Dagoberti, VI Nonas Martii, tradidit illi villam in pago Mosariorum sitam, et a præterfluentis fluvii nomine Suestram nuncupatam, et egregiae Blirudis sagaci industria ab ingenuis viris pecuniae impendiis comparatam. Et quia utriusque loci situs tam sapienti architecto visus est aeneus, et cœnobialis vitae studiis apprime aptus et dignus, in utroque jactis fundamentis exædificavit cœnobium, et in montibus Israel, in pascuis uberrimis pascendum aggregavit gregem Dominicum.

II.

De translatione S. Willibordi, et de Frithelone ex comite monacho.

Anno progeniti Verbi 1051, a transitu ejusdem gloriosi Patris 292, oratorii caduci fabrica instaurata, Hlumberto abbati totique congregationi sedit sententia, ut xiv Kalendas Novembbris, invitato preclaro Poppone sancte Trevericæ sedis archipræsule, et defensore Henrico gloriose duce Bajoariæ, inter dedicationis solemnia ejus ossa transferrentur in locum ubi hodie cum reverentia et honore debito recondita visuntur. Delecti sunt ad tam pretiosum inquirendum et effodiendum thesaurum cœnobite celebres et in sanctæ conversationis proposito nobiles qui dum obseratis ecclesie januis pavimentum conarentur infringere, unus ex eis, Thielmarus nomine, oblitus nocturno se delusum phantasmate, bipennem libraturus, brachia quasi divinitus colligata sensit. Quare attonitus et anxius animo, ab

A Huberto præposito in secretioris loci adytum deductus, monitusque paterne ut puræ confessionis se gemitibus expurgaret, si cuius criminis sibi conscientia esset. Ille vero hæsitans cum nihil ab se novi admisum invenisset, jussus est ad lavatorium divertere, et sarabara (*id est vestimenta*) sua diligenter inspicere. Quod cum fecisset, et polluta vestimenta comprehendisset, subeunte animum penitentia sacro labore reddidit. Egesta autem humo et effractis duabus cryptis in tertia sacratissimum repererunt sarcophagum et sericum desuper pallium quod (*mírum dictu*) per tot sæcula non modo incorruptum, verum etiam pulchrum et integerrimum usque in id temporis ad basilicæ Dei suspenditur ornatum, incorrupte vitæ ac meritorum tanti pontificis evidens testimonium.

B Accessit inde Humbertus abbas pro reliquiis distribuendis (*f. detegendis*): et elevato paulisper operculo videre meruit dilectissimum dominum suum jacentem illesea cuculla et cilicio, et pene toto corpore integro, tantisque fragrante odoribus, ac si delubrum esset unguentis omnibus, et aromata de carne mortua ebullirent pro vermibus. Idem inseruit manum, nec sine summa formidine uanam quoque de costis sancti viri extraxit. Cumque omni diligentia obserato et elevato sarcophago sacræ celebrarentur excubice, quidam ex cœnobitis Frithelo nomine, qui nobili ortus prosapia, deposito cingulo terrenæ militæ, oblatis ante se duobus filiis indolis egregiæ, suavi se jugo subdidit servitutis Dominice, supervenit tota debilitatus membrorum compagine, utpote intestinis ejus prolapsis et dependentibus in secessus confinio et margine; intimæ orationis prostratus obtulit hostiam, et exsurgens nescius impegit in tumbo: et absque ulla mora ex collisione salutifera visceribus in sedem revocatis pristinam sanitatem adeptus est.

III.

De eodem Frithelone, ex lib. IV Vitæ metricæ S. Willibordi.

Clarus militia dum militis induit arma
Sed vexilla ferens cum sterneret aerius hostes,
Lapsus equo jacuit, prolapsaque viscera luxit (261).

(261) Ad hæc tempora, inquit Browerus, ex cuius libro ii ista decerpsti, revocanda sunt quæ de altero Frithelone, Esterenensis monasterii advocato, Thiofridus scripsit. Is Bedensi pago late rerum potitus, cum S. Willibordi fortunas per se suosque scœde divexasset, ausus denique est Namurensem comi-

D tem Adelbertum bello lassere. Sed prima con-gressione fusus, fuga se proripiuit suorum maximo detimento. Inde Bedensis pagus direptus, Frithelo a gregario milite confossus. Bertramus gener ejus, et ipse in sanctum injurius, miseram vitam exegit.